

Категорія справи № 922/3001/18: **Господарські справи (до 01.01.2019); Недоговірних зобов'язань; повернення безпідставно набутого майна (коштів).**

Надіслано судом: **26.12.2018**. Зареєстровано: **02.01.2019**. Оприлюднено: **03.01.2019**.

Дата набрання законної сили: **16.01.2019**

Номер судового провадження: **не визначено**

ГОСПОДАРСЬКИЙ СУД ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Держпром, 8-й під'їзд, майдан ОСОБА_1, 5, м. Харків, 61022,

тел. приймальня (057) 705-14-14, тел. канцелярія 705-14-41, факс 705-14-41

РІШЕННЯ

ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

"20" грудня 2018 р.м. ХарківСправа № 922/3001/18

Господарський суд Харківської області у складі:

судді Жельне С.Ч.

при секретарі судового засідання Федоровій Т.О.

розглянувши в порядку загального позовного провадження справу

за позовом Товариства з обмеженою відповідальністю "Будівельна компанія "Вестбуд плюс", м. Київ до Приватного підприємства "Тачберг", м.Харків **про** стягнення коштів 291 003,81 грн. **за участю представників сторін:**

позивача: ОСОБА_2, за дов. №83 від 01.09.18;

відповідача: ОСОБА_3, керівник (витяг) від 27.08.14.

ВСТАНОВИВ:

Товариство з обмеженою відповідальністю "Будівельна компанія "Вестбуд Плюс" звернулось до господарського суду Харківської області з позовною заявою до Приватного підприємства "Тачберг" про стягнення безпідставно набутих коштів в розмірі 291 003,81 грн.

В обґрунтування позовних вимог Позивач посилається на положення ст.1212 ЦК України, вказує, що на підставі усної домовленості між сторонами та виставлених відповідачем рахунків позивачем за платіжними дорученнями на рухунок Приватного підприємства "Тачберг" були перераховані грошові кошти у загальному розмірі 291 003,81 грн. Враховуючи те, що після звернення до відповідача з Листом товар останнім так і не був поставлений, на думку позивача грошові кошти у розмірі 291 003,81 є безпідставно набутими відповідачем.

Ухвалою господарського суду Харківської області від 12.11.2018 позовну заяву прийнято до розгляду та постановлено розглядати справу №922/2364/18 за правилами загального позовного провадження, підготовче засідання призначено на 12.12.2018.

Ухвалою суду, що була зафіксована в протоколі судового засідання від 12.12.2018 підготовче провадження у справі закрито та справу призначено до судового розгляду по суті на 20.12.2018.

20.12.2018 відповідач надав до суду відзив на позов (вх.№35462). З урахуванням того, що відзив був поданий з порушенням строків встановлених судом в ухвалі суду від 12.11.2018, з огляду на відсутність зазначених у заяві (вх. № 35461 від 20.12.2018) поважності причин їх пропуску, суд протокольною ухвалою від 20.12.2018 у відповідності до ч.9 ст. 165 ГПК відмовляє у прийнятті вказаного відзиву та здійснює подальший розгляд справи за наявними матеріалами.

У судовому засіданні 20.12.2018 представник позивача позов підтримав у повному обсязі, наполягав на його задоволенні.

Присутній у судовому засіданні представник відповідача проти позову заперечував повністю посилаючись на те, що поставка товару була ним здійснена, поряд із тим доказів які б підтверджували даний факт не надав. Також підтвердив отримання від позивача грошових коштів у розмірі 291 003,81 грн.

З'ясувавши всі фактичні обставини, на яких ґрунтуються позовні вимоги, всебічно та повно дослідивши матеріали справи та надані учасниками справи докази, заслухавши пояснення представників сторін, суд встановив наступне.

Згідно виставлених відповідачем рахунків №8 від 13.02.2017 на суму 61 787,63 грн та №1143 від 27.12.2017 на суму 229 216,18 грн Товариством з обмеженою відповідальністю "Будівельна компанія "Вестбуд Плюс" було перераховано Приватному підприємству "Тачберг" грошові кошти на загальну суму 293003,81 грн., про що позивач посилається на наявні в матеріалах справи платіжні доручення № 20 від 16.02.2017 (а.с.14), №935 від 28.12.2017 (а.с.16) на вказану суму.

З пояснень позивача та викладених ним у позовній заяві обставин вбачається, що між сторонами відсутні господарські правовідносини, в межах яких могла бути здійснена сплата коштів у визначеній сумі. Зазначені платежі здійснювались позивачем виключно по виставленим відповідачем розрахункам №8 від 13.02.2017 та №1143 від 27.12.2017.

Розглядаючи даний спір господарський суд враховує такі положення законодавства.

Відповідно до положень ст.1212 ЦК України, особа, яка набула майно або зберегла його у себе за рахунок іншої особи (потерпілого) без достатньої правової підстави (безпідставно набуте майно), зобов'язана повернути потерпілому це майно. Особа зобов'язана повернути майно і тоді, коли підстава, на якій воно було набуте, згодом відпала. Положення цієї глави застосовуються незалежно від того, чи безпідставне набуття або збереження майна було результатом поведінки набувача майна, потерпілого, інших осіб чи наслідком події.

Разом з тим, під час вирішення питання щодо повернення безпідставно набутого майна, необхідно встановити факт набуття (збереження) майна (майном, також є грошові кошти) однією особою (в даному випадку відповідачем) за рахунок іншої; факт належності такого майна іншій особі (позивачу); відсутність для цього підстав, або коли така підстава згодом відпала.

Згідно вимог ч.2 ст. 11 ЦК України, підставами виникнення цивільних прав та обов'язків, зокрема, є договори та інші правочини.

Відповідно до ч.4. ст. 203 ЦК України, правочин має вчинятися у формі, встановленій законом.

Згідно ст. 638 ЦК України яка кореспондується з положеннями ч.2 ст. 183 ГК України, договір є укладеним, якщо сторони в належній формі досягли згоди з усіх істотних умов договору. Істотними умовами договору є умови про предмет договору, умови, що визначені законом як істотні або є необхідними для договорів даного виду, а також усі ті умови, щодо яких за заявою хоча б однієї із сторін має бути досягнуто згоди. Договір укладається шляхом пропозиції однієї сторони укласти договір (оферти) і прийняття пропозиції (акцепту) другою стороною. Договір може бути укладений у будь-якій формі, якщо вимоги щодо форми договору не встановлені законом (ч.1. ст. 639 ЦК України).

Відповідно до ч.2. ст. 640 ЦК України, якщо відповідно до акта цивільного законодавства для укладення договору необхідні також передання майна або вчинення іншої дії, договір є укладеним з моменту передання відповідного майна або вчинення певної дії.

Як впливає зі змісту наведених правових норм, не є укладеними правочини (договори), у яких відсутні встановлені законодавством умови, необхідні для їх укладення (відсутня згода за всіма істотними умовами договору; не отримано акцепт стороною, що направила оферту; не передано майно, якщо відповідно до законодавства для вчинення правочину потрібна його передача тощо).

Зі змісту частини 1 статті 642 Цивільного кодексу України слідує, що відповідь особи, якій адресована пропозиція укласти договір, про її прийняття (акцепт) повинна бути повною і безумовною.

Пунктом 2.6 постанови Пленуму Вищого господарського суду України від 29.05.2013, № 11 "Про деякі питання визнання правочинів (господарських договорів) недійсними" визначено, що, зокрема, не вважаються вчиненими правочини (укладеними господарські договори), в яких (за якими): відсутні передбачені законом умови, необхідні для їх укладення (не досягнуто згоди за всіма істотними для даного правочину умовами); не отримано акцепт стороною, що направила оферту; не передано майно, якщо відповідно до законодавства необхідна його передача; не здійснено державну реєстрацію або нотаріальне посвідчення, необхідні для його вчинення, тощо.

Матеріалами справи підтверджено факт здійснення позивачем перерахування коштів на загальну суму 293003,81 грн., за платіжними дорученням № 20 від 16.02.2017 та №935 від 28.12.2017 (а.с.16). При цьому, матеріали справи не містять доказів укладення в письмовій формі та підписання сторонами будь-якого договору, як і не містять доказів, що підтверджують вчинення відповідачем дій на виконання вказаного Договору.

На адресу відповідача 07.10.2018 року було направлено лист №79 (а.с.19), в якому зазначалося, що у випадку непоставки відповідачем товару останньому необхідно повернути сплачені кошти у розмірі 293003,81 грн.

Проте, до цього часу відповідь на претензію не отримана, кошти відповідачем не повернуті.

Пунктом 8 ст.181 ГК України передбачено, у разі якщо сторони не досягли згоди з усіх істотних умов господарського договору, такий договір вважається неукладеним (таким, що не відбувся). Якщо одна із сторін здійснила фактичні дії щодо його виконання, правові наслідки таких дій визначаються нормами Цивільного кодексу України.

Згідно правової позиції, викладеної в Постанові Верховного суду України у справі № 6-122цс від 24.09.2014р., відповідно до змісту ст. 1212 ЦК України зазначена норма закону застосовується лише в тих випадках, коли безпідставне збагачення однієї особи за рахунок іншої не може бути усунуто з допомогою інших, спеціальних способів захисту. Зокрема, у разі виникнення спору стосовно набуття майна або його збереження без достатніх правових підстав договірний характер правовідносин виключає можливість застосування до них судом положень частини першої статті 1212 ЦК України, у тому числі й щодо зобов'язання повернути майно потерпілому. Разом з тим, правила ст. 1212 ЦК України застосовуються тоді, коли майно передано на виконання юридично ще не укладеного договору.

З урахуванням наведеного, враховуючи те, що перераховані позивачем грошові кошти в розмірі 291 003,81 грн. позивачу повернуто не було, а відповідач доказів здійснення поставки сплаченого товару не надав, суд дійшов висновку, що норми ст. 1212 Цивільного кодексу України поширюють свою дію на спірні правовідносини та враховуючи вищевказані обставини позовна вимога про повернення перерахованих коштів у розмірі 291 003,81 грн. обґрунтована матеріалами справи та підлягає задоволенню.

Відповідно до ч.4 ст.129 Господарського процесуального кодексу України, витрати по сплаті судового збору у розмірі 4 365,07 грн. покладаються на відповідача.

Враховуючи викладене та керуючись ст. 6, 8, 19, 124, 129 Конституції України, ст.73, 74, 86, 129, 236-238, 240-241 Господарського процесуального кодексу України, суд

ВИРІШИВ:

Позов задовольнити повністю.

Стягнути з Приватного підприємства «ТАЧБЕРГ» (код у ЄДРПО 39366043, адреса: вул. Алчевських, буд. 3, м. Харків, 61002) на користь Товариства з обмеженою відповідальністю «БУДІВЕЛЬНА КОМПАНІЯ «ВЕСТБУД ПЛЮС» (код в ЄДРПО 40227482, адреса: вул. Жилянська, буд.126, м. Київ, 01032) 291003 грн. 07 коп. безпідставно отриманих коштів та 4365 грн. 07 коп. витрат по сплаті судового збору.

Рішення господарського суду набирає законної сили після закінчення строку подання апеляційної скарги, якщо апеляційну скаргу не було подано. У разі подання апеляційної скарги рішення, якщо його не скасовано, набирає законної сили після повернення апеляційної скарги, відмови у відкритті чи закриття апеляційного провадження або прийняття постанови суду апеляційної інстанції за наслідками апеляційного перегляду.

Рішення може бути оскаржене до Східного апеляційного господарського суду протягом двадцяти днів з дня складання повного тексту рішення через господарський суд Харківської області (п. 17.5 Перехідних положень до Господарського процесуального кодексу України).

Рішення буде розміщено за адресою в мережі Інтернет: www.court.gov.ua.

Позивач: Товариство з обмеженою відповідальністю «БУДІВЕЛЬНА КОМПАНІЯ «ВЕСТБУД ПЛЮС» (код в ЄДРПО 40227482, адреса: вул. Жилянська, буд.126, м. Київ, 01032).

Відповідач: Приватного підприємства «ТАЧБЕРГ» (код у ЄДРПО 39366043, адреса: вул. Алчевських, буд. 3, м. Харків, 61002).

Повне рішення складено 26.12.2018 р.

Суддя ОСОБА_1